

KRASP

Konferencja Rektorów
Akademickich Szkół Polskich

Wyzwania w internacjonalizacji w obliczu zmieniającej się sytuacji globalnej

Prof. Jerzy Lis

Przewodniczący Komisji ds. Współpracy Międzynarodowej KRASP

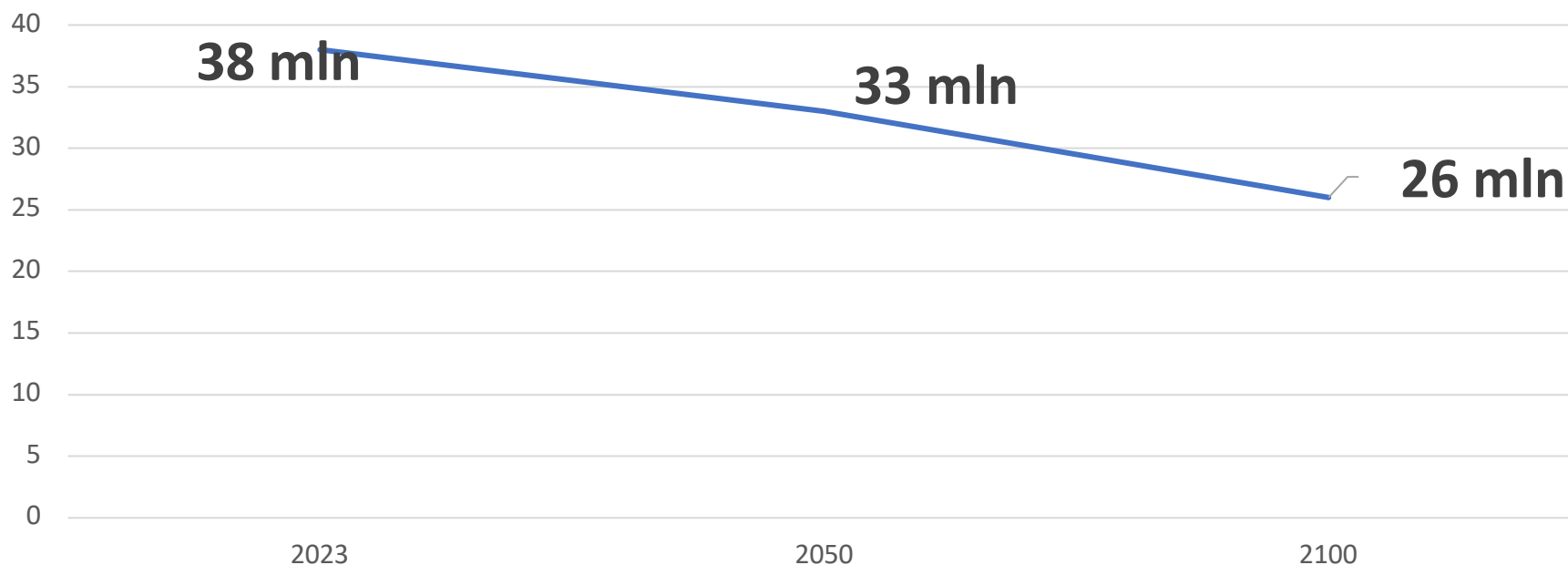
Rektor AGH

Wprowadzenie

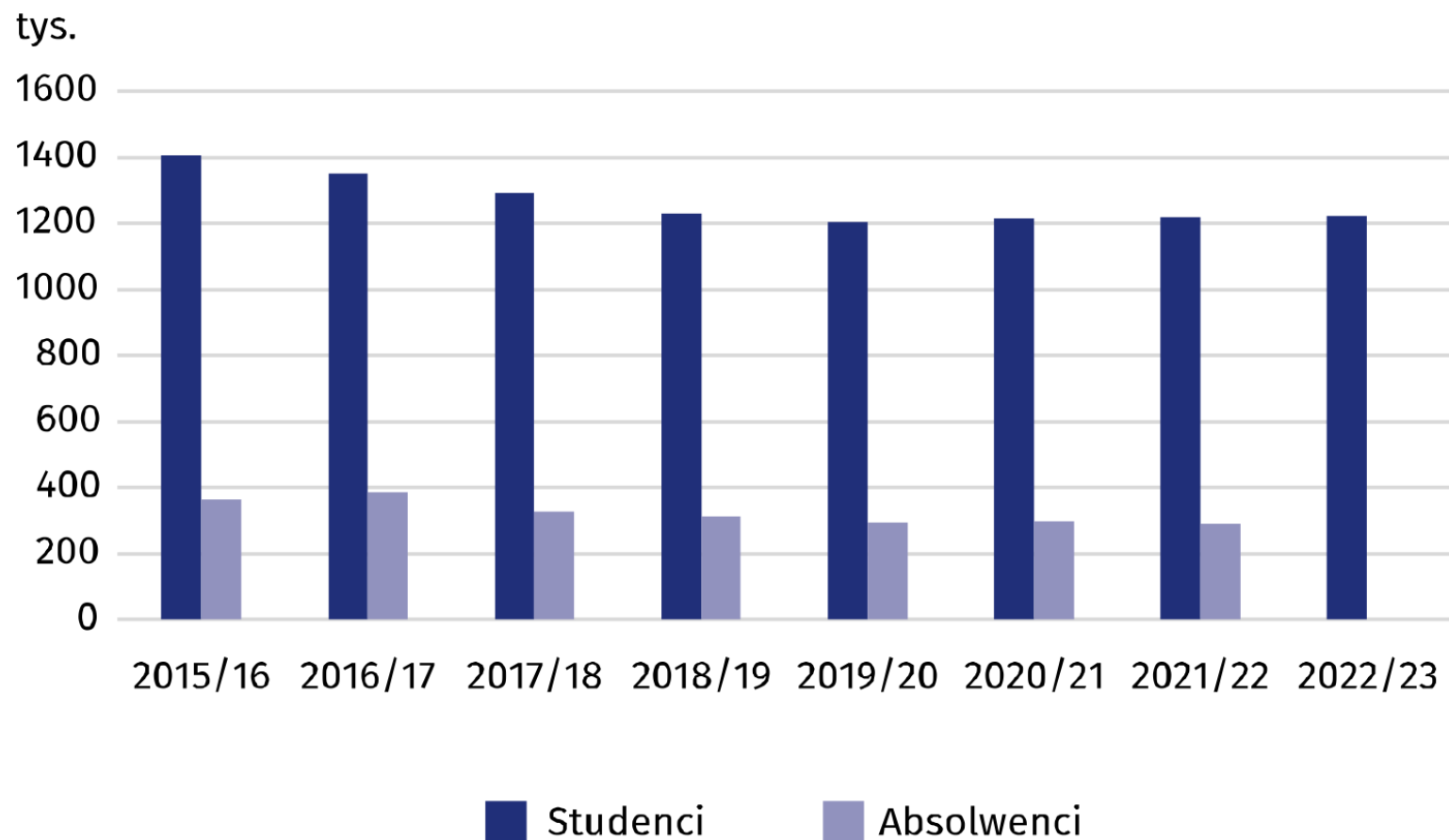
- W dobie globalizacji rynku edukacyjnego, internacjonalizacja jest jednym z najważniejszych wyzwań dla środowiska uniwersyteckiego
- Jednym z głównych zadań każdej uczelni zarówno publicznych jak i niepublicznych jest zapewnienie stałej rekrutacji studentów i doktorantów
- Polskie uczelnie mają dwie możliwości: przyciągnięcie polskich studentów i rekrutację studentów z zagranicy

Problem demograficzny

Dodatkowo, rozpatrując kwestię rekrutacji polskich studentów, należy wziąć pod uwagę negatywny wpływ zmian demograficznych, jakie zachodzą w Polsce od kilku lat.

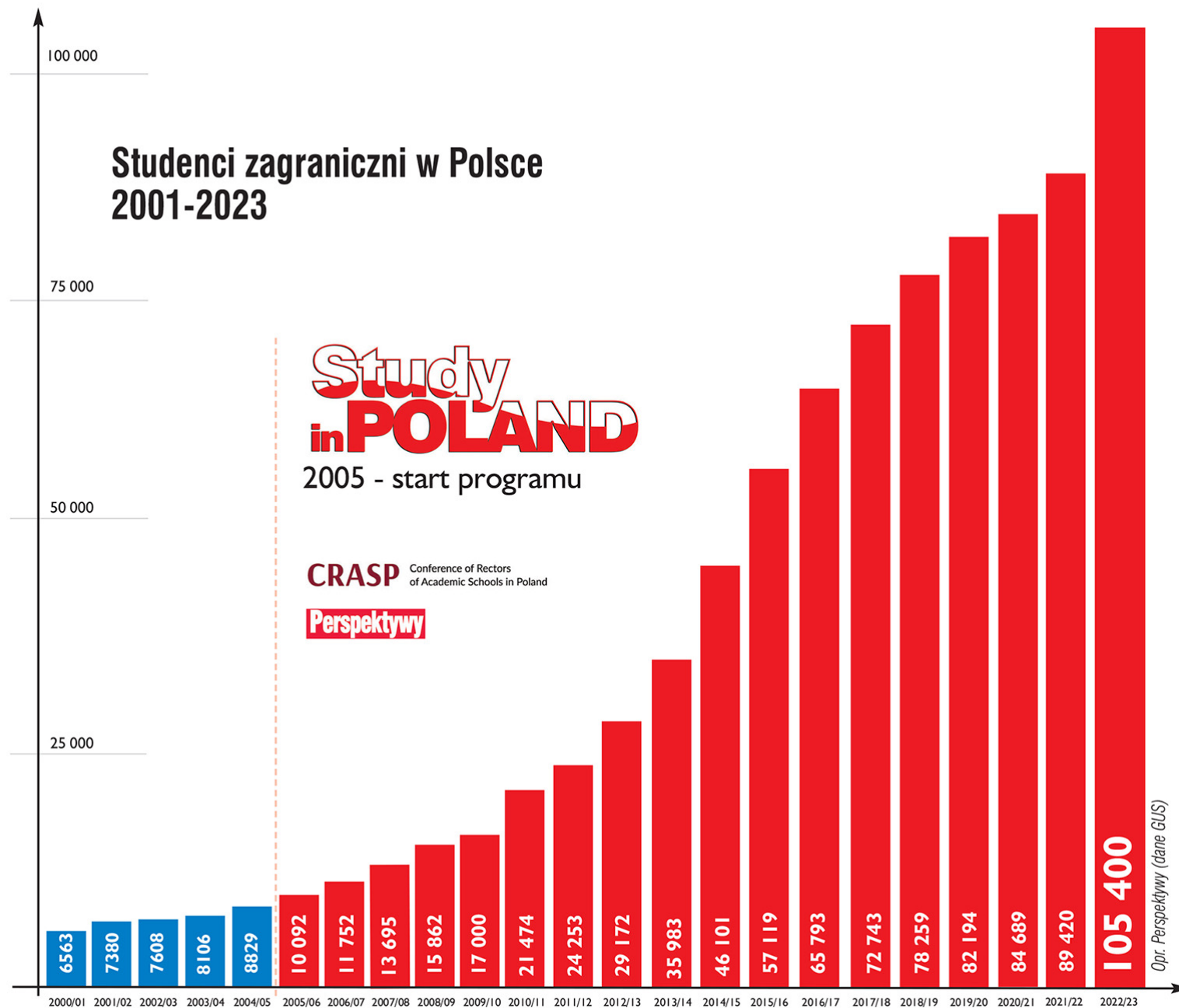
Liczba studentów w Polsce

Liczba studentów w Polsce

- Obecnie w Polsce mamy **1,2 mln** studentów i **300 tys.** absolwentów
- Tendencja jest taka, że z roku na rok **zmniejsza się** liczba studentów krajowych w Polsce i tendencja ta raczej będzie się nasilać
- **Studenci zagraniczni mogą mieć znaczący wpływ na sytuację polskich uczelni**

Studenci zagraniczni w Polsce 2001-2023

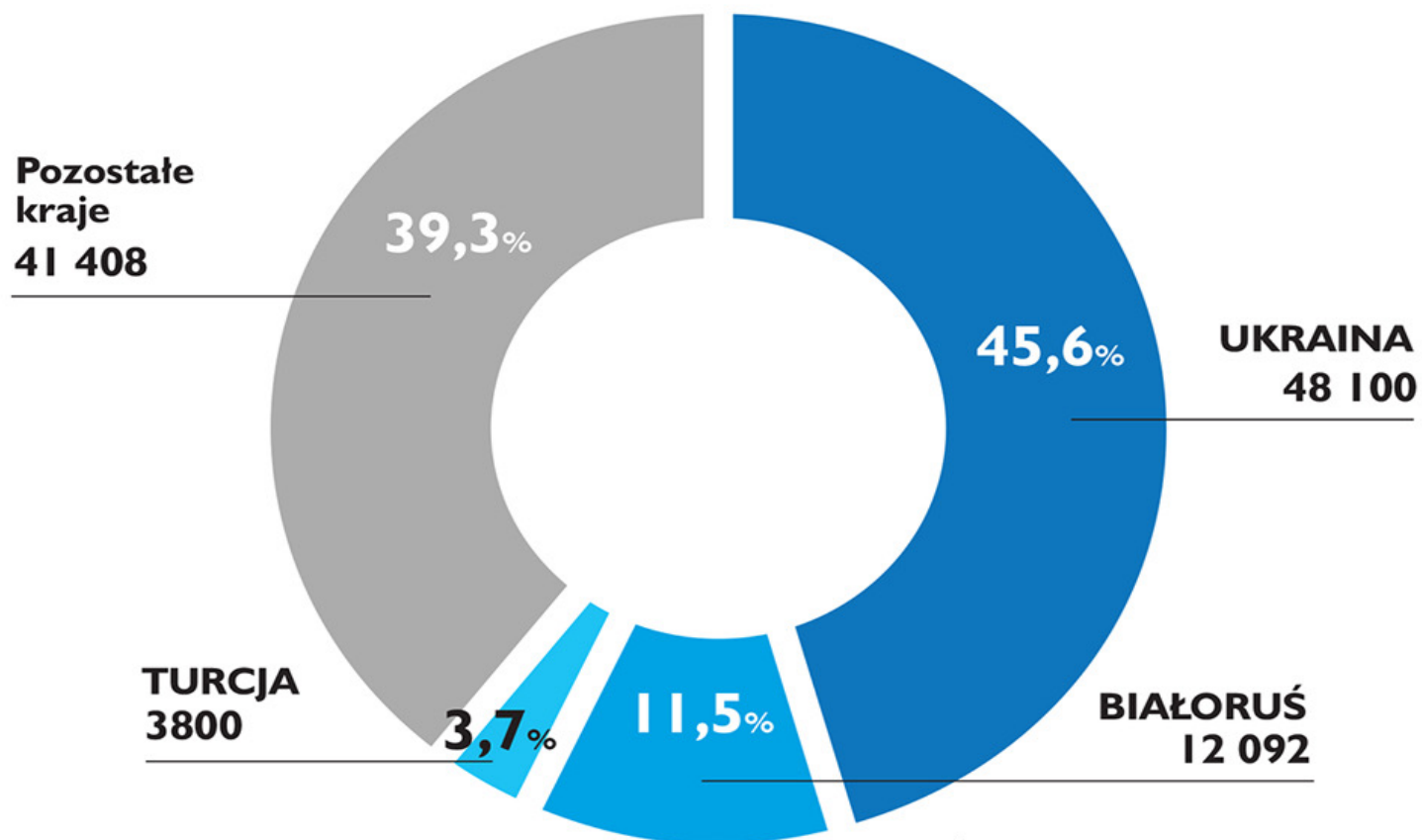
Studenci zagraniczni w Polsce

- W ostatnich latach obserwujemy **znaczny wzrost liczby studentów zagranicznych**, jednak poziom ten jest w dalszym ciągu niezadowalający.
- **Obecnie** w Polsce (na studiach stacjonarnych) studiuje ok. **105 tys. studentów zagranicznych**, w tym 41 tys. w szkołach niepublicznych.
- Najwięcej studentów zagranicznych pochodziło z krajów Europy Wschodniej, najliczniejszą grupę stanowiły osoby z **Ukrainy** (48,1 tys., 45,6% ogółu cudzoziemców), **Białorusi** (12,0 tys. – 11,4%) i **Turcji** (3,8 tys. – 3,6%). Studia stacjonarne podjęło 94,5 tys. studentów zagranicznych (89,6%).

Studenci zagraniczni w Polsce

Studenci zagraniczni w Polsce 2022/23

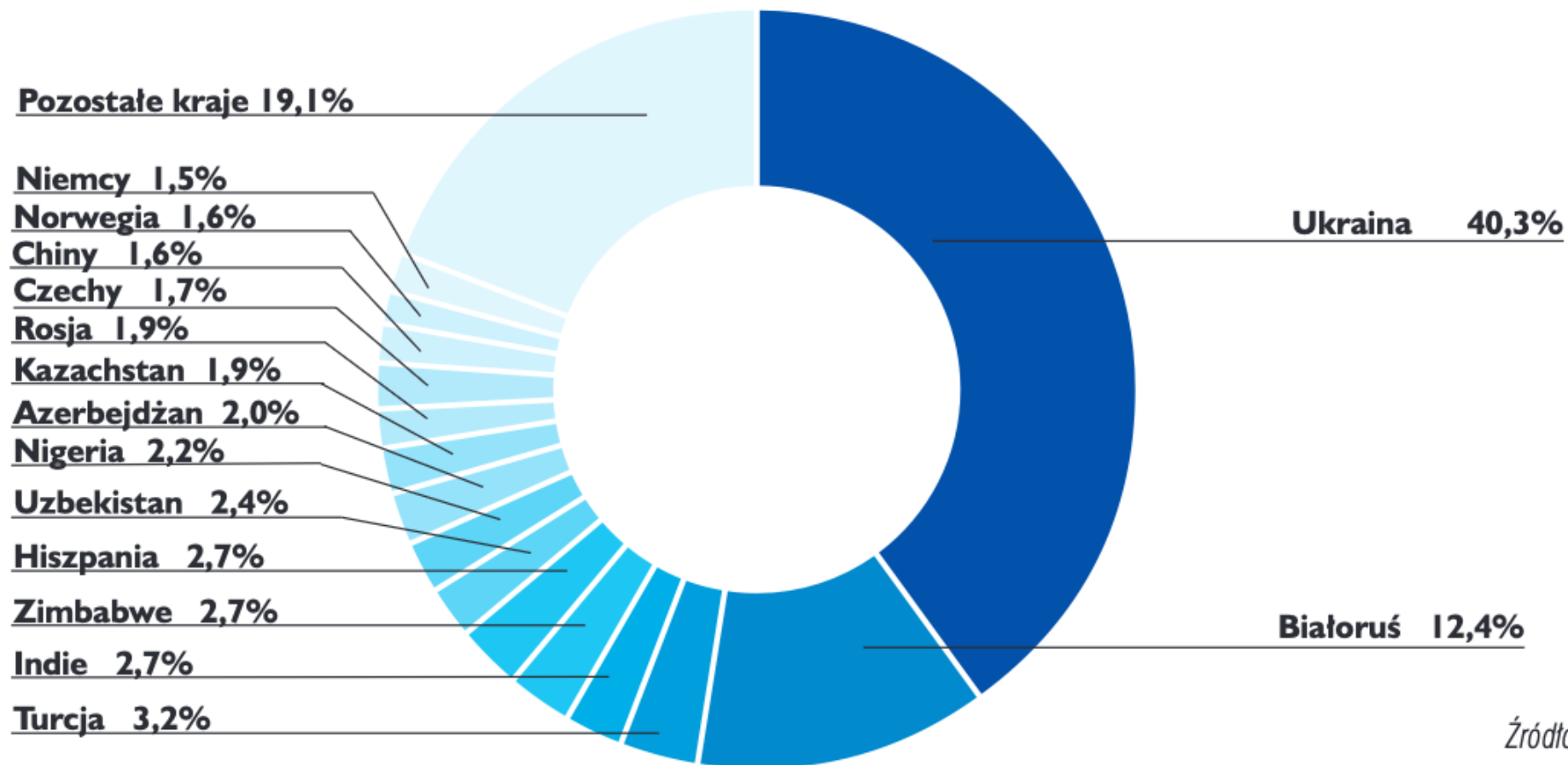
ogółem: **105 400**

Źródło: GUS

Studenci zagraniczni w Polsce

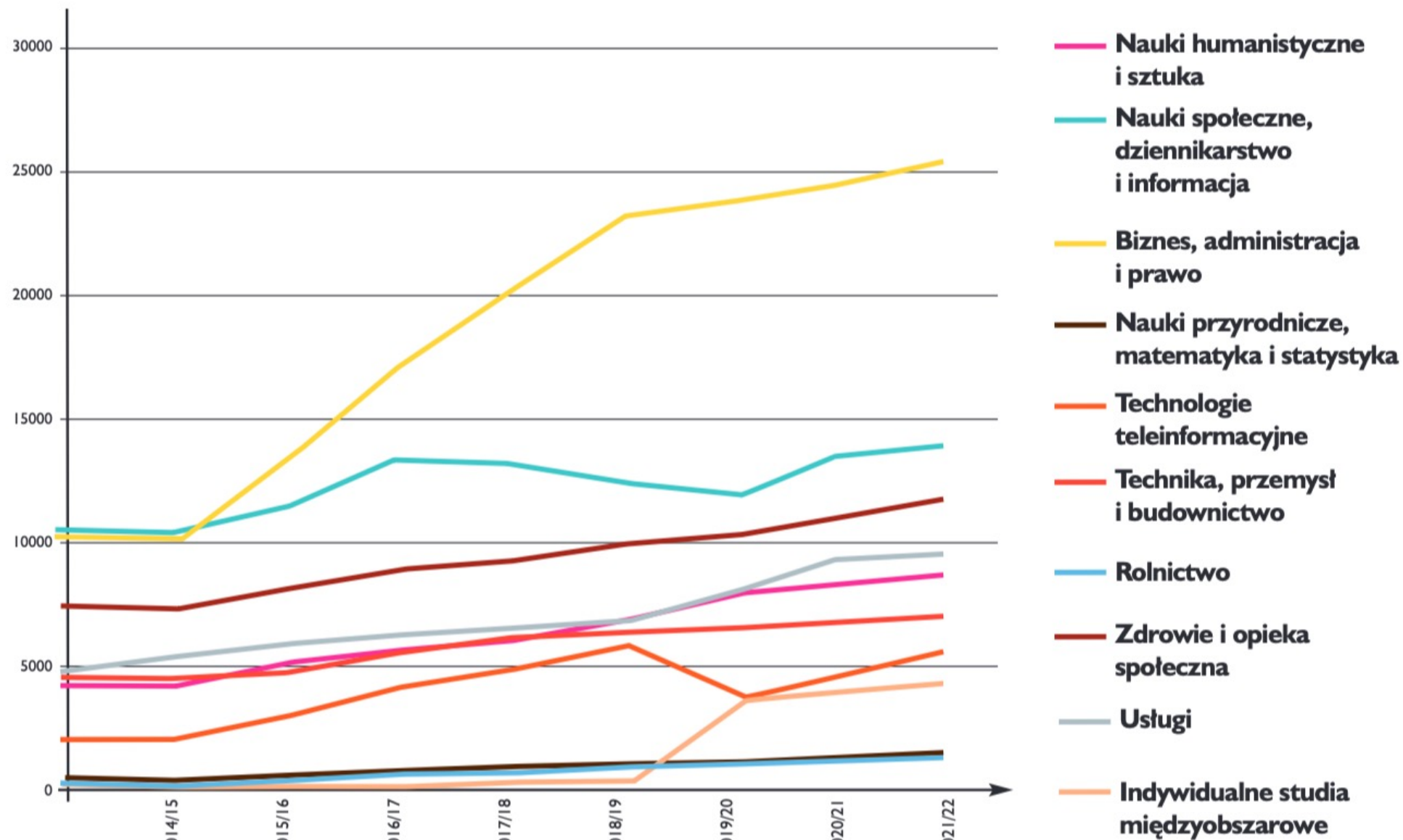
Wykres 11. Udział procentowy studentów zagranicznych w Polsce według krajów pochodzenia 2021/22

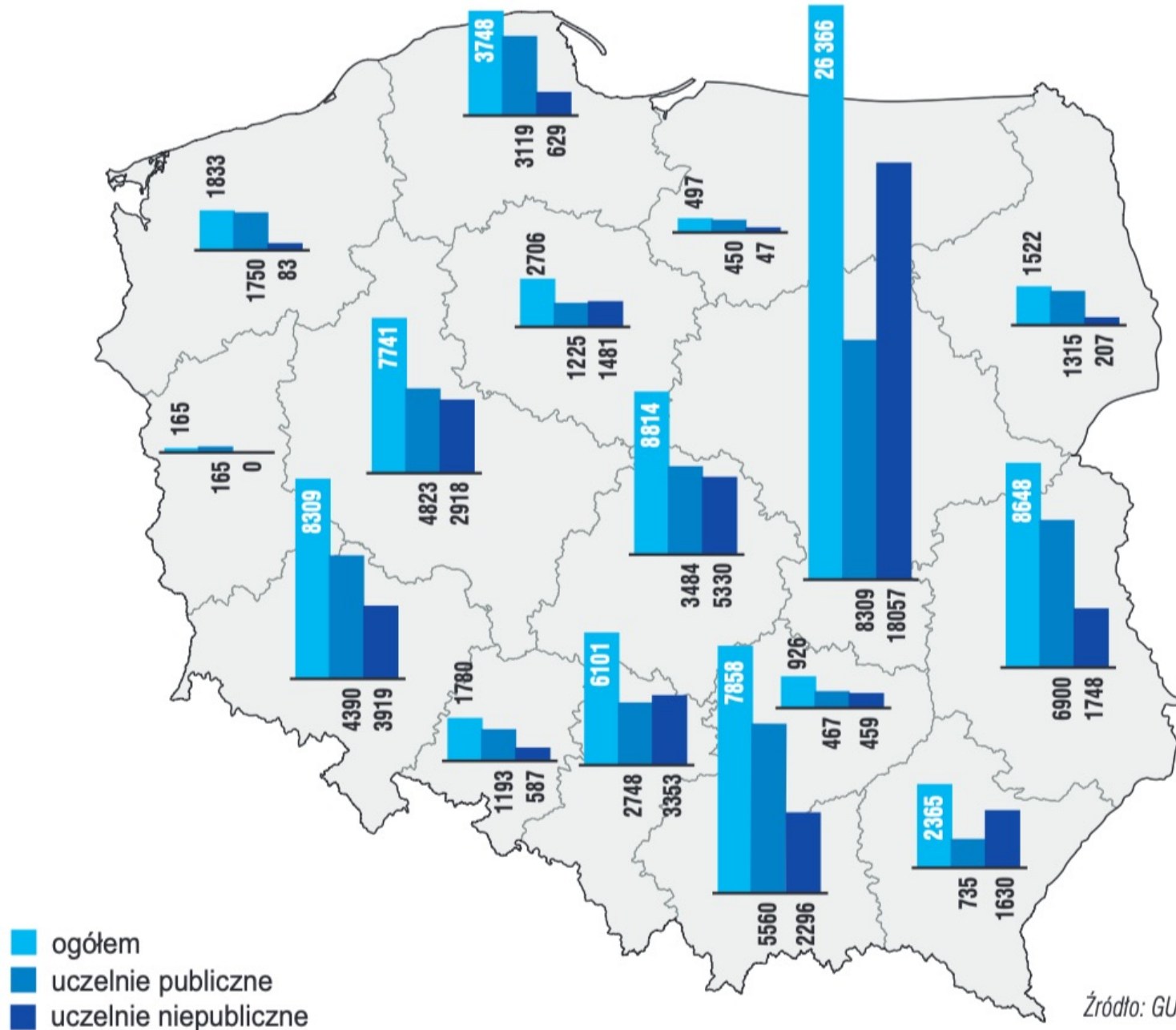
Studenci zagraniczni w Polsce

- W Polsce studiuje obecnie **48,5 tys. kobiet i 56,5 tys. mężczyzn** z zagranicy. To o 18% więcej niż w poprzednim roku akademickim
- Studenci zagraniczni na uczelniach publicznych – **60%**; Studenci zagraniczni na uczelniach niepublicznych – **40%**
- Zagraniczni absolwenci studiów pierwszego stopnia – **53%**, studiów drugiego stopnia – **38%**, jednolitych studiów magisterskich – **9%**

Wykres 9. Studenci zagraniczni z podziałem na grupy kierunków w latach 2014/15 – 2021/22

**Rysunek 1. Studenci zagraniczni w województwach
– w rozbiciu na uczelnie publiczne i niepubliczne**

Źródło: GUS

Źródło: Perspektywy, GUS

24.02.2022 r. – wybuch wojny w Ukrainie

- Przed wybuchem wojny na Ukrainie **studenci z Ukrainy** stanowili **50% wszystkich studentów zagranicznych w Polsce**
- W 2022 roku rozpoczęła się wojna na Ukrainie – **ma to wpływ na liczbę i sytuację studentów z Ukrainy w Polsce**
- **KRASP** wraz z **MEiN** stale monitoruje sytuację związaną ze studentami, doktorantami i pracownikami uczelni pochodzących z Ukrainy
- **W związku ze skomplikowaną i trudną do przewidzenia sytuacją geopolityczną prognoza związana z zapewnieniem wysokiego % studentów z Ukrainy i Białorusi jest trudna**

Internacjonalizacja – nasze wspólne wyzwanie

Pilną sprawą w obliczu wyzwań związanych z internacjonalizacją staje się wspólna strategia, która jest przedmiotem dzisiejszego spotkania.

Jest to wspólne wyzwanie dla Ministerstwa Edukacji i Nauki, agend rządowych, stowarzyszeń, fundacji i środowiska akademickiego i każdej uczelni.

KRASP pragnie aktywnie włączyć się w debatę nad strategią internacjonalizacji.

Komisja ds. Współpracy Międzynarodowej KRASP

„Ministerstwo Spraw Zagranicznych” KRASP

- Organ **ekspertki i doradczy** KRASP
- Aktywność w **promowaniu i koordynacji** współpracy międzynarodowej KRASP i środowiska akademickiego,
- Realizacja zadań własnych **poza granicami kraju**,
- **Podejmowanie inicjatyw** lub **współorganizowanie** wszelkiego rodzaju aktywności, w szeroko rozumianym umiędzynarodowieniu.

Obszary strategiczne dla internacjonalizacji uczelni w Polsce

Kierunek wschodni:
Kazachstan, Gruzja,
Uzbekistan itp.

Unia Europejska,
Kraje Euroatlantyckie

Daleki wschód:
Indie, Wietnam,
Indonezja, Malezja
itp.

UNESCO, kraje
rozwijające się:
Afryka, Ameryka
Łacińska, Azja itp.

Kraje ościenne,
współpraca
z Konferencjami
Rektorów

Ukraina

Nowe trendy w globalnej internacjonalizacji akademickiej

- **Zwiększanie mobilności studentów** (staże, krótkie wyjazdy, podwójne dyplomy)
- **Rozwój nauczania zdalnego** (inne formy nauki, doświadczenia „po covidowe”)
- **Wspólne studia i wspólne inicjatywy dydaktyczne** (Uniwersytety Europejskie, dyplom multidouble itp.)
- **Macroprudentials i elastyczne programy** wymiany ECTS

Nowe trendy szansą na rozwój i umiędzynarodowienie studiów na polskich uczelniach

Wspólne działanie w kierunku strategii internacjonalizacji

- Ministerstwo Edukacji i Nauki
- Ministerstwo Spraw Zagranicznych
- Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej
- Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji
- Fundacja Perspektywy
- Sieć IRO's
- Komisja ds. Międzynarodowych RGNiSW
- Polska Akademia Nauk
- Parlament Studentów, Krajowa Reprezentacja Doktorantów
- Prezydium i Komisja Międzynarodowa KRASP
- Zespół ds. Europejskich Sieci Uniwersyteckich KRASP
- Zespół ds. Współpracy z Polonią KRASP

Wybrane wnioski

- Internacjonalizacja jest jednym z podstawowych zadań uniwersytetów stąd uczelnie **powinny starać się o możliwie wysoką liczbę studentów zagranicznych**, co także sprzyja stabilności finansowej i strukturalnej
- Uczelnie w Polsce muszą zdawać sobie sprawę ze **stopniowego spadku liczby studentów krajowych** na skutek zmian demograficznych, które zachodzą w Polsce od kilku lat i będą stopniowo następować w kolejnych
- Utrzymanie dotychczasowego tak wysokiego odsetka **studentów z Ukrainy i Białorusi w Polsce wydaje się w przyszłości trudne.**

Wybrane wnioski

- **Polskie uczelnie muszą aplikować w nowych obszarach rekrutacji** (np. Azja Środkowa, Daleki Wschód, Afryka, Ameryka Południowa itp.). Wymaga to odpowiedniej strategii rekrutacji (*Study in Poland i inne*)
- Polskie uczelnie są otwarte **na nowe trendy w globalnej internacjonalizacji studiów** i wykazują w tym dużą aktywność wraz z naszymi partnerami w UE
- Konieczne jest dalsze zwiększanie **bilateralnej współpracy z uczelniami z Europy** (uniwersytety europejskie), **USA i Kanady**

**Ważne jest zwiększenie oferty projektów NAWA i Erasmus+
podtrzymujących rozwój internacjonalizacji**

Dziękuję za uwagę

Prof. Jerzy Lis

Przewodniczący Komisji ds. Współpracy Międzynarodowej KRASP

Rektor AGH